

معاهده پاریس

۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۴ ساعت ۲۲:۱۵

"میرزا ابوطالب فرخ خان غفاری" ملقب به «امین الملک!!!» یکی از رجال شهیر عصر ناصرالدین شاه قاجار بود. او در جوانی وارد دربار فتحعلی شاه شد و به رتبه سرهنگی رسید. سپس مدتی حکمران اصفهان و بعد گیلان و نیز کاشان شد. او در سال ۱۸۵۰ از سوی "امیر کبیر" به عنوان مامور دریافت مالیت در سراسر کشور انتخاب شد و چهار سال بعد، "ناصرالدین شاه" او را خزانه دار کل کشور کرد.

"میرزا ابوطالب فرخ خان غفاری" ملقب به «امین الملک!!!» یکی از رجال شهیر عصر ناصرالدین شاه قاجار بود. او در جوانی وارد دربار فتحعلی شاه شد و به رتبه سرهنگی رسید. سپس مدتی حکمران اصفهان و بعد گیلان و نیز کاشان شد. او در سال ۱۸۵۰ از سوی "امیر کبیر" به عنوان مامور دریافت مالیت در سراسر کشور انتخاب شد و چهار سال بعد، "ناصرالدین شاه" او را خزانه دار کل کشور کرد. در سال ۱۸۵۶ میلادی از سوی شاه قاجار به «امین الملک!» ملقب شد و به دستور شاه قاجار برای امضای «معاهده پاریس» به عنوان سفیر فوق العاده به دربار "ناپلئون سوم" اعزام شد. معاهده پاریس در مارس ۱۸۵۷ میلادی پس از دومین نبرد انگلیس با ایران بر سر مساله هرات جهت صلح بین دو کشور در پاریس منعقد گردید. پس از شکست‌های ایران از روسیه که منجر به امضای عهدنامه های گلستان و ترکمانچای شده بود انگلیس تلاش می کرد با گسترش نفوذ خود در کابل، قندهار، هرات، بخارا، پنجاب، سند و بلوچستان این مناطق را به عنوان حریم امن خود در منطقه با هندوستان قرار دهد. با شروع سلطنت ناصرالدین شاه "کهن دل خان" و "محمدخان"، فرمانروایان قندهار و هرات به شاه ایران اعلام سرسپردگی کردند که این امر به شدت انگلیسی ها را نگران کرد. انگلیس چندی بعد با وعده و وعیدهای بسیار "دوست محمدخان" حاکم کابل را تشویق کرد به هرات لشکرکشی کند و چنین شد؛ ایران هم بی کار ننشست و سپاهیان خود را راهی افغانستان کرد. گرچه لشکریان قاجار با کمک بومیان افغان، سپاه "دوست محمدخان" را شکست دادند و هرات را تصرف کردند اما اتفاقی غیرمنتظره همه چیز را به هم ریخت؛ انگلیس که منافع خود را در خطر می دید به ایران اعلان جنگ داد. "فرخ خان امین الملک" وزیرمختار ایران در پاریس مامور شد با ناپلئون سوم و نیز سلطان عثمانی وارد مذاکره شود تا بین ایران و انگلیس مصالحه شود. اما انگلستان ناوگان خود را به جنوب ایران فرستاد و با وجود مقاومت های مردمی بر خارک، بوشهر، خرمشهر و اهواز مسلط شد. نقل است که در آن روزها «روزنامه تایمز» در سرمقاله ای با عنوان «نه می دانیم و نه علاقه ای داریم که بدانیم که هرات کجاست» نسبت به لشکرکشی انگلستان به ایران انتقاد کرده بود اما "پالمرستون" نخست وزیر بریتانیا برای کسب حداکثر منافع در قبال توسعه نفوذ روسیه به ایران، افغانستان و بلاخره هندوستان، به ادامه جنگ و بعد رسیدن به صلحی با حداکثری کسب این منافع تلاش می کرد. پیش روی انگلستان سرانجام روسیه و فرانسه را به وحشت انداخت و آنها شاه ایران را وادار به مصالحه کردند؛ صلحی که تحت عنوان

"عهدنامه پاریس" بین "امین الملک" نماینده دربار ایران و "لرد کاونی" نماینده دولت انگلستان به امضا رسید. گفته می شود "میرزا آقاخان نوری" صدراعظم ایران در آن زمان تنها یک دستورالعمل برای "فرخ خان" (امین الملک!) که مشغول مذاکره با طرفهای اروپایی بود فرستاد: «شما اختیار دارید در هر مساله‌ای که مورد تقاضای انگلیسی‌ها است موافقت کنید مگر در دو مورد: یکی سلطنت ناصرالدین‌شاه و دیگری صدارت من. بر اساس پیمانی که "فرخ خان امین الملک" امضا کرد هرات از ایران جدا شد و ایران موجودیت کشوری به نام افغانستان را به رسمیت شناخت.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۰۵۲۴/معاهده-پاریس>